

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminică

Cea mai veche foaie națională poli-
tică-poporală înființată în anul 1892

Apare în fiecare Duminică

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an Lei 160—
Pe o jumătate de an Lei 80—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Un număr costă 3 Lei

Redacția și Administrația:

Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12
(lângă Poșta)

Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12

Prețul inseratelor:

Un șir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

Comerțul cu fructe

Am văzut într'unul din numerile trecute rostul înființării cooperativelor pentru valorificarea fructelor. Astăzi datorită bunei voinți a dlui N. Bratu, directorul acestei foi, pot să adaog ceva mai departe și să arăt și faptele ce se cer, pentru ca să facem asemenea societăți.

Întâi trebuie să ținem seamă, că după ce s'a înființat cooperativa, treaba nu este sfârșită. Și ca să fim și mai pricepuți e bine să spunem, că după cum avem exemplul frumos al unui singur gând politic, în Transilvania, dela Tisa până în Carpați, tot asemenea gând trebuie să ne urmărească și aici: încrederea până la sfârșit. Cu o singură condiție, că aici nu-i iertat să facem politică. Sărac și bogat din orice partid, ne întovărășim ca să ne apărăm interesele economice. Deci trebuie încredere și răbdare, căci concurența dușmănoasă, nu cea adevărată, e dușmanul cel mai mare. Ce scop au asemenea societăți, nu-i greu de ghicit:

1. Să industrializeze fructele: să facă din ele marmeladă, siropuri, compoturi, să prepare vinul din mere, cidrul o altă beufură bună etc.
2. Să facă vânzarea fructelor pe piețele orașelor din țară și din străinătate.
3. Să îmbunătățească varietățile de pomi, să arate conservarea fructelor, să răspândească cât mai mult cultura pomilor și altele.

În vederea realizării fiecărui scop de mai sus, trebuiesc instalații și câte un om priceput. Aceste lucruri se pot găsi prin Centrala Cooperativelor din București, care are angajați și specialiști în ramura aceasta.

După cum arătam și mai sus, încrederea fiecărui membru, care e cel dintâi pas spre reușită, este legată și printr'un contract, pe care-l arătam așa după cum e dat și în Curierul Cooperatției:

„Subsemnatul, mă oblig să furnizez societății fructele din grădina mea în condițiile următoare:

1. Voiu furniza întreaga producție a pomilor din ferma mea (mere și pere) și nu mi voiu putea rezerva decât cantitatea de fructe necesare proviziei mele obișnuite.
2. Nu voiu băga două feluri de poame în acelaș sac.
3. Vor fi în sarcina mea culegerea și transportul fructelor. Voiu aduce în aceste lucrări toată grija cerută de o furnitură leală și negustorească, totul potrivit indicațiilor direcțiunii cooperativei.
4. Totuși, la cererea subsemnatului societatea se va însărcina cu transportul fruc-

telor și va pune la dispoziția mea culegătorii necesari recoltării poamelor din grădina mea. Această cerere trebuie să fie trimisă direcțiunii înainte de 15 Iulie (eventual și în August).

5. Mă oblig să dau sacilor greutatea exactă potrivit indicațiilor ce mi se vor da.

6. Societatea va ține la dispoziția mea sacii, pânza și etichetele pe cari voiu însemna numele meu, calitatea și soiul fructelor conținute în fiecare sac”.

Cu aceste puține îndrumări, încheiem, rămânând ca fiecare cititor să găsească pentru satul său ceva de făcut, iar în jurul său să aducă și pe alții.

Pentru început e bine să se știe, că e nevoie și de capital. De acesta trebuie pus preț și pe acest lucru, căci instalațiile și toate celelalte costă bani și cel mai bun negustor este acela care lucrează cu banul său propriu. Vor fi mai multe nevoi și pe capul sateanului nostru, însă cea mai mare dintre toate: „E oarba neunire”.

Deci, să vă strângeți rândurile săteni, în jurul cooperativelor, căci numai prin ele puteți să vă desrobiți de două ori: economiceste, după care urmează și politiceste.

Mihail Tîbulea
cooperator.

Politica în țară

În ultima săptămână cele mai mari frământări politice au fost în jurul debaterilor din parlament. Camera și Senatul liberal s'au întrunit Joi 26 Iulie și au ținut ședințe până Sâmbătă 28 Iulie, când au fost închise până la toamnă. În ședințele numite nu s'a votat nimic altceva, decât: s'a împuternicit guvernul să facă un împrumut (dacă va putea), să pregătească stabilizarea și să mai tipărească câteva miliarde de lei noi de hârtie, dacă va căpăta devize străine sau dolari făgăduiți.

Cenzura a ajuns culmea în zilele trecute. În București a oprit publicarea debaterilor dela Sindicatul Ziariștilor, unde s'au întrunit parlamentarii național-tărăniști. În urma acestei împrejurări, ziarelor au putut publica numai articole semnate de diferite persoane.

Îndată după închiderea parlamentului, ministrul nostru de externe Titulescu a plecat în străinătate, luându-și concediu pe o lună de zile. În cercurile politice acest concediu e considerat ca demisie, căci, se spune, dl Titulescu se va întoarce iaiăș ca ministrul României la Londra, de unde e venit anul trecut.

Dl prim-ministru încă pleacă zilele acestea în Franța, spre a face o cură la Royat. Înainte de plecare a dat diferite îndrumări

delegației financiare, care va merge în zilele viitoare la Berlin, spre a aranja cu Germania piedecile, pe cari guvernul german le pune la împrumut și stabilizare. O dovadă nouă, că nu s'a încheiat împrumu'ul.

Politica externă

Iugoslavia. În 27 Iulie s'a constituit noul guvern, având ca prim-ministru pe Koroșej, șeful partidului populist sloven, cum și mai mulți ministri din guvernul trecut. Acest guvern se va sprijini tot pe coaliția partidelor radical, democrat, populist, sloven și musulman. Stefan Radici, președintele partidului croat, nu face parte din guvern.

Lituania se arată tot mai dușmănoasă față de Polonia. Ministrii marilor puteri europene au hotărât, să sfătuiască guvernul Lituaniei, ca să se acomodeze sfaturilor date de Liga Națiunilor. — Ar fi de dorit o împăcare între aceste două țări vecine. Căci nu trebuie să uităm: România și Polonia au o alianță militară.

Polonia are și un partid comunist. Acest partid e mereu laudat de guvernul comunist rusesc. Ministrul Poloniei la Moscova (între Polonia și Rusia sunt luate legăturile diplomatice) a cerut guvernului sovietic, să nu se mai amestece în treburile interne ale Poloniei. — Statul polon până acum nu se prezintă prea tare, având multe metehne.

Italia. Guvernul fascist vrea să introducă o nouă educație în învățământul italian. Mussolini și cu ministrul instrucțiunii au luat mai multe noi măsuri. S'a stabilit spre pildă, ca în toate școlile primare să se introducă o carte de cetire cu acelaș text, pentru ca toți copiii să fie crescuți în noua atmosferă fascistă. Învățământul profesional încă va fi revizuit. Problema universităților și a școlilor superioare va fi de asemenea examinată din nou, în legătură cu nevoile diferitelor regiuni.

Rusia. Știri sosite din Rusia în ultimele săptămâni spun, că acolo nu e departe foamea. Țara, care altă dată era grănarul Europei, este amenințată de foamete, din cauza politicii comuniste. Se știe, că țărănimea din Rusia nu s'a împăcat cu comunismul dictatorului de azi Stalin. Pentru a învinge pe țărani, Stalin a întrebunțat mai ales două mijloace: înființarea de gospodării colective (economie în tovărășie) și al doilea mijloc rechiziții forțate de cereale la prețuri fixe. Ambele căi n'au dus la țință. Gospodăriile colective s'au dovedit de 3-4 ori mai scumpe, ca cele țărănești private. Rechizițiile au fost bruscat oprite, căci s'a dovedit, că în caz contrar țărani nu mai lucrează pământul cum e de dorit. Ce ascunde viitorul, urmează să așteptăm.

Cenzura

De Al. Vaida-Voevod

Țin să protestez împotriva faptului, că guvernul s'a făcut din nou vinovat, prin călcarea drepturilor constituționale. După atâtea alte fapte de asemenea natură crede, că persecutând pe bunii tovarăși de luptă nu ai Partidului Național Tărănesc, ci ai intereselor țării, — cari sunt ziaristii, — va putea face ca glasul nostru să nu răzbată în străinătate și să nu fie cunoscut în țară.

Dar se înșală mult. Acasă țara va afla prin glasurile Domniei-Voastre, cari vă veți răspândi în toate colțurile ei. — Străinătatea va fi informată prin legațiile și raportorii economici asupra celor întâmplate.

Vreau să remarc, că ceea ce s'a întâmplat astăzi prin cenzurarea desbaterilor noastre, nu ni s'a întâmplat nici în vremea ungurească, când conferințele naționale le puteam ține în mod liber și desbaterile lor puteau vedea lumina tiparului în mod nestingherit. Este o rușine, că acest guvern al lașității procedează astfel cu adevărații reprezentanți ai națiunii în al 10-lea an al României Mari.

Cine e stăpân în țara aceasta?

Di Alexandru Vaida-Voevod, fost prim-ministru al țării, a făcut presei în săptămâna trecută următoarele declarații asupra situației politice:

De când s'a dat mâna dl Maniu cu dl Mihalache, s'a făcut cel mai important act în România întregită: s'a unit pe veci sufletul românesc de pe ambele părți ale munților.

După untre a venit foarte mult amar și necaz, căci frații noștri din regatul vechiu nu erau încă liberi! Ei abea se deșteptau din robia în care-i ținuseră liberalii!

În locul Seghedinului, la toate consiliile de războiu sunt temnițe pentru fiii neamului românesc. Cu un cinism revoluționar, acolo unde ar trebui să domnească înțelepciunea — domnește bunul plac!

Nu poți ucide un epure: el e ocrotit de legea vânătoarei. Dar pe cetățeni nu-i mai ocrotește nimeni! — Fiecare cetățean se întreabă „Cine e stăpân în țara aceasta?” Căci un conducător trebuie să existe.

Suntem monarhici! Dacă masele n'ar fi monarhice, cine ar putea susține țara aceasta măcar un moment?!

Cine e stăpân în această țară? În fața abuzurilor ce se fac, fiecare cetățean se întreabă: E dl Brătianu stăpân? E dl Duca stăpân? E dl Tătărescu stăpân? Este fiecare jandarm stăpân? Ori e Inalta Regență stăpână?

Amorțirea în care se găsește factorul constituțional va înceta! Nu ni se poate da acest rol ingrat, ca fără să ne putem invoca la gesturi regale, să fim siliți a acoperi noi, autoritatea regală!

Putem spune: Inaltă Regență! noi ne facem datoria către monarhie; fă-ți și d ta datoria față de țară!

Ducem o luptă sfântă în contra unor metode și a unor ticăloșii nedemne de veacul nostru! Nu ne temem și nu ne înfricăm de nici una din atacurile adversarilor noștri! Valul minciunii începe să dispare! În proporția în care ne-au lovit și au lucrat ca să ne distrugă, — am luat măsurile necesare ca lumea să nu confunde cu Vintilă Brătianu și dr. Lupu țara românească.

Va trebui să se știe în lumea largă că Partidul Național Tărănesc e pavăza

cea mai puternică în contra bolșevizmului: el e stăvilăru în contra metodelor revoluționare.

Să se știe, că fiecare ban pe care-l va primi acest guvern, va fi folosit spre subjugarea poporului. Să se știe, — ca toți acei ce iubesc națiunea română să ne ajute!

Cuvinte importante

De Sever Bocu

La 18 Martie a. c. 100,000 de cetățeni întruniți în capitala românească încheiau a serie de 6 mari întruniri, care au avut loc în capitalele de regiuni și făceau un ultim dar liniștit demers pe lângă Regență să pună capăt dictaturei guvernului liberal, care desonorează națiunea și să demită guvernul care el singur s'a declarat de provizor.

Inalta Regență a dat dlui Iuliu Maniu promisiunea cu ocazia audienței, că va examina situația și va hotărî după dreptate.

Răspunsul Regenței nu a satisfăcut atunci adunarea, ea totuși s'a împrăștiat pacnic, încredătoare, nu însă fără importante hotărîri: retragerea parlamentarilor național-tărăncști din corpurile legiuitoare și convocarea marel adunări naționale dela Alba-Iulia.

Nimeni nu credea, că sub aceste condiții corpurile legiuitoare vor fi lăsate să-și continue acțiunea, dar mai ales nimeni nu credea că guvernul va aștepta desfășurarea adunării naționale dela Alba-Iulia. Neprevăzutul s'a întâmplat. Guvernul a fost menținut la putere.

Adunarea dela Alba-Iulia a avut loc luând hotărâri grave. Guvernul a fost declarat dușman al poporului. Guvernului i s'a contestat dreptul de a impune noi sarcini țării și de a contracta împrumutul.

Examinarea situației promisă de Regență nu a urmat nici după aceasta. Guvernul a mai amâgat în:ă 8 luni de zile țara, ca apoi să convoace parlamentul fraudat și al teroarei, nu pentru a vota un împrumut, ci pentru a da numai o opțiune de împrumut.

Situația de astăzi duce la un dezastru intern și extern al țării. Guvernul compromite instituțiile fundamentale ale statului și prin încăpăținarea sa lasă impresia că el nu poate fi îndepărtat fără violență. În fața acestei situații Partidul Național Tărănesc pășește la mijloace excepționale la cari îl îndreptățește situația.

În acest scop el a convocat și întrunit pe adevărații reprezentanți ai națiunii sub prezidenția dlui Alexandru Vaida-Voevod, într'o adunare care după deliberrări de două zile a luat următoarele hotărîri:

1. Adunarea, compusă din deputați și senatori proclamați aleși și de candidați din alegerile din 1927 despoiați de mandate prin furtul urnelor, se consideră ca reprezentanță reală și legitimă a Națiunii. Până la intrarea în legalitate, Adunarea se va întruni de câte ori dl Iuliu Maniu președintele Partidului Național Tărănesc va socoti necesar.

2. Adunarea constată, că adunările liberale săurite de Ion C. Brătianu prin furt de urne, teroare și abuz în complicitatea generalului Davitdoglu, comandantul jandarmeriei și a unor magistrați corupți, nu reprezintă Națiunea și nu pot aduce hotărîri în numele ei.

3. În consecință, legile pe care adunările liberale le votează în chestiunea împrumutului și a stabilizării, nu au nici o putere obligatorie pentru Națiune.

4. Din rapoartele prezentate adunarea constată, că Guvernul liberal a adus țara în faliment economic și a anarhizat funcționarea celor mai importante instituțiuni și servicii de stat.

5. Adunarea constată, că termenul acordat de factorul constituțional guvernului liberal pentru realizarea împrumutului și a stabilizării a expirat, fără ca obligațiunea luată de guvern să fi fost împlinită

Adunarea cere demiterea imediată a guvernului. Adunarea declară de nelegal și neconstituțional procedul la care a recurs guvernul liberal cerând parlamentului liberal autorizarea de a încheia împrumutul fără să fie precizat nici cursul emisiunii, nici dobânda și nici termenul. Acest procedeu este cu atât mai nelegal cu cât guvernul a dovedit în tratativele duse pentru efectuarea împrumutului și a stabilizării atât lipsă de capacitate cât și lipsă de onestitate politică, arătând că nu urmărește însănătoșirea financiară a țării, ci păstrarea puterii cu prețul oricărui sacrificiu pentru țară.

6. Starea de asediu, cenzura lipsită de ori ce scrupul, care a mers până la oprirea publicării desbaterilor acestei adunări, ilegalitatea proclamată ca normă de guvernământ, ajunsă la un grad neînchipuit prin persecuțiile și șicanele de pe Valea-Jiului, a așezat Națiunea într'o stare sufletească de legitimă revoltă, pentru a cărei consecințe Adunarea nu poate lua răspunderea.

7. Adunarea declară, că va trage la răspundere pe toți acei ce au împedecat și împiedecă liberul și sincerul exercițiu al dreptului electoral, pe toți acei cari au violat și violează drepturile cetățenești și pe toți acei care au amâgat și amâgesc Națiunea asupra situației afacerilor statului.

8. Comitetul de direcție al partidului este autorizat ca la timpul ce va socoti necesar să convoace congresul delegaților tuturor comunelor, pentru a-i supune spre votare aceste deciziuni și a-i cere să avizeze asupra mijloacelor pentru înfăptuirea lor.

Seceta

Lipsa de ploaie se resimte în toată țara. Porumbul e amenințat mai în toate părțile. Arătarea aceasta cerească a căldurilor continue și mari, în timpul în care porumbul are nevoie de apă, capătă la noi o însemnătate socială și economică din cele mai mari. Tăranul român fără porumb, e un om fără hrană. Și foamea e cel mai rău sfătuitor.

Exportul de grâu nu se va face, din cauza deficitului recoltei de porumb. Cu mijloacele de transport moderne, foamea se poate însă domoli, în orice punct al pământului. Căci se găsesc, totdeauna, regiuni pe pământ, care au recolte bogate și pot împlini lipsurile regiunilor bântuite de secetă.

Totul se reduce, însă, la mijloacele de a cumpăra recolta din regiunile bogate, pentru a hrăni regiunile lipsite. — Și asupra acestui punct nu ne putem face nici o iluzie (credință înșelătoare). Mijloacele noastre de credit sunt ca și cum n'ar fi.

Unde vom găsi un împrumut de consumație, pentru a hrăni populația lipsită? Și cu ce vom garanta plata banilor, cu care vom cumpăra porumbul?

Cooperativele n'au capitaluri. Și îndrăznim să spunem, că nu au nici organizația corespunzătoare unei finanțări, a lipsei de hrană.

Probleme mari se arată la orizont. Să nu le privim cu ușurință! Argus.

INFORMAȚIUNI

Cenzura

În săptămâna trecută cenzura din București a ajuns culmea. A oprit publicarea desbaterilor parlamentare național-tărăniști. S'au publicat însă, după aceea, articole scrise de diferiți fruntași ai partidului. Redactorul nostru, dl N. Bratu, ca fost candidat în alegerile trecute, a petrecut câteva zile din săptămâna trecută la București. Atunci a obținut de la fruntașii Partidului Național Tărănesc dreptul de publicare a mai multor articole, cari înire timp au apărut și în alte cotidiane. Articolele numite au trecut deci odată prin cenzură, astfel că cenzura dela Sibiu încă trebuie să le lase neatins.

M. Sa regina Maria, însoțită de principesa Ileana, a plecat Sâmbăta trecută la Bled, unde e reședința de vară a familiei regale iugoslave. În drum spre Bled, M. Sa regina s'a oprit la Timișoara vizitând orașul.

Inaltul Regent Buzdugan a plecat cu expresul de Sâmbăta seara, 28 Iulie, la băile de la Ioachimsthal în Cehoslovacia. În cursul timpului cât va sta aci, Inaltul Regent va avea probabil întrevederi cu d-nii Masaryk președintele republicii cehoslovace, Beneš ministru de externe al Cehoslovaciei și Stresemann ministru de externe al Germaniei.

D-na și dl Titulescu au părăsit Duminecă seara, 29 Iulie, capitala București pentru a merge la Veneția (Italia), unde dl Titulescu va face o cură de câteva săptămâni. — Înainte de plecare, Duminecă după amiază, dl Titulescu a vizitat pe dl Iuliu Maniu și a primit vizita dlui Vaida-Voevod. — Ca să scape neobservat, la plecare dl Titulescu s'a urcat în trenul Simplon la Chitila. Așa a încunjurat a face declarații ziariștilor, cari știau că pleacă din Gara de Nord.

Dl Virgil Madgearu, secretarul general al Partidului Național Tărănesc, pleacă Joi 2 August în străinătate, unde va rămâne până la toamnă.

Dela Cercul de recrutare Sibiu. În conformitate cu ordinul Min. de Răsboiu No. 20584/928, se pune în vedere tuturor celor domiciliați pe raza Cercului de recrutare Sibiu, foști legionari în Italia în timpul războiului, să se prezinte la reședința acestui Cerc în timpul dela 15—25 August 1928, urmând a da relații asupra unor date cerute de Guvernul Italian, pentru a li se distribui în urmă medalia de războiu Italiană.

Mulțumită publică. Pentru găzduirea și ospitalitatea, cu adevărat familiară și prietenească, mărturisită de toți congresiștii, profesorii orașului Sibiu aduc și pe această cale familiilor primitoare, cele mai respectuase mulțumiri. Sibiu 2 August 1928. În numele profesorilor: Ioan Popa, președintele „Asociației profesorilor”.

Banca „Albina” din Sibiu pregătește urcarea capitalului social dela 50 la 100 milioane lei. Chestiunea a fost discutată în ședința consiliului de administrație, care s'a ținut la 25 Iulie. Urcarea e plănuită pe toamnă, când se va ține o adunare generală extraordinară, iar după aceea va urma emisiunea. — Din considerații generale, urcarea capitalului social al „Albinei” e la loc, ca să nu zicem absolut necesară, considerând apropiata stabilizare, multele depuneri la „Albina” și faptul că o bancă minoritară din Sibiu și-a urcat deja capitalul la 100 milioane lei. Pe cealaltă parte s'a dovedit, că acțiunile „Albinei” sunt un foarte bun plasament.

Starea sanitară în București. Pe ziua de 26 Iulie 1928 în capitală erau 62 cazuri de scarlatină, 5 angină difterică, 23 febră tifoidă, 12 erizipel și 9 cazuri paralizie infantilă.

O broșură foarte interesantă a anunțat dl Iuliu Maniu. Această broșură va cuprinde rapoartele asupra următoarelor chestiuni: *Politica externă de dl Vaida-Voevod, Negocierile de împrumut și politica noastră externă de Gr. Gafencu, Stabilizarea monetară de Virgil Madgearu, Politica de împrumut de Mihai Popovici, Politica agrară de Ion Mihalache, Reforma serviciului sanitar de dr. Iuliu Moldovan, Legiunile financiare de dr. A. Vlad, Reforma electorală de dr. Valer Moldovan, Reforma administrativă de dr. Aurel Dobrescu, Raporturile externe cu foștii inamici de Ionel Lugoianu, Reforma jandarmăriei de generalul Racoviță, Reforma învățământului de V. Ghidonescu, Reforma judiciară de Grigorie Junian, Reforma armatei de general Alavra, Problema datoriei interaliată de dr. Ernest Ene, Revizuirea legiunilor economice de ing. Hoiesescu.*

Legea speculei a fost puțin domolită, adevărat s'a schimbat regulamentul ei în așa fel, că procesele verbale încheiate de agenți (conform art. 16 și 17 din regulament) vor fi mai întâi judecate de către o comisie aleasă anumă pentru acest scop și din care fac parte și comercianții. Prin această schimbare se țintește micșorarea șicanelor de către agenții de control. — După 10 ani de zile dela încheierea războiului, noi cerem simplaminte ștergerea legilor excepționale. Alte țări s'au scăpat de mult de legile excepționale; ba spre pildă legea rechizițiilor de locuințe, ale țări n'au aplicat-o nici în războiu, cum se aplică la noi 10 ani după războiu...

Falimentul societății „Postavul” din București e fapt împlinit. Acum câteva săptămâni ceruse tribunalului amânarea de plăți. Amânarea a primit-o, dar societatea nu s'a putut îndrepta. Falimentul s'a anunțat acum cu un pasiv de aproape 300 milioane lei. — Enorme sume de bani s'au pierdut în această întreprindere.

Sfințire de drapel. Organizația Partidului Național Tărănesc din comuna Sebeșul de jos, jud. Sibiu, și-a procurat un frumos drapel național, a cărui sfințire a avut loc Duminecă 29 Iulie 1928, în Pavilionul Tinerimei. Slujba religioasă a făcut-o dl părinte Crăciun. Nași ai drapelului au fost d-na și dl N. Bratu, redactorul acestei foi, care e mult citită de decenii în comuna Sebeșul de jos. După serviciul religios, dl părinte Crăciun a ținut o cuvântare ocazională. A luat apoi cuvântul nașul drapelului, dl N. Bratu, scoțând la iveală dragostea de neam și țară a celorce se unesc sub acest drapel, cum și iubirea de aproapele, iar nici decât ura și vrajba. S'a procedat apoi la baterea obișnuitelor cuie, cu care prilej s'a adunat suma de aproape 7000 lei. La aceasta frumoasă serbare au fost reprezentate și organizațiile din comunele Porcești (cu fanfara), Sebeșul de sus, Racovița, Avrig, Săcădate, Bradu, Tălmăcel etc. Din Sibiu au mai luat parte d-nii Dr. P. Simoneti și Eug. Comșa, cari la masa dată în cinstea oaspeților străini, au ținut cuvântări ocazionale. Vrednicii sebeșeni au jucat o horă și în mijlocul satului, prezentând drapelul, apoi s'a continuat jocul în pavilion. Laudă se cuvine, pentru frumosul aranjament, tuturor membrilor din organizație, în frunte cu d-nii Adam Posa președinte, Ioan D. Faur vicepreședinte, Ioan Popa secretar. Din adunare s'a trimis și o telegramă de aderență dlui Iuliu Maniu, iubitul președinte al Partidului Național Tărănesc. Rep.

Cum se lucrează în Polonia pentru export. La institutul pentru export în Varșovia s'au întrunit toți exportatorii de animale și au hotărât: înființarea unui Sindicat, în care să intre toți negustorii de porci și marii consumatori. Scopul sindicatului va fi mărirea exportului de porci din Polonia. — Bageșeama Polonia vrea să cucerească piețele Austriei și Germaniei. În schimb exportul porcilor din Banatul românesc a adormit...

Afacerea medicamentelor. În sfârșit Camera a ales, în săptămâna trecută, comisia parlamentară care să cerceteze felul cum s'a aranjat sub guvernul averescan, livrările de medicamente și instrumente medicale din Germania.

Plata impozitelor franceze. O știre din Paris spune că produsul impozitelor (suma totală) în primele 6 luni ale anului 1928 a atins o urcare de șapte ori mai mare decât înainte de războiu.

Guvernul ungar ajută cultura viilor. Producția vinului în regiunea Tokay trece prin o grea criză, în urma recoltei slabe din ultimii ani și a gerului din primăvara anului curent. Producătorii s'au adresat guvernului cerând ajutor, căci altcum sunt siliți să desființeze podgoriile, prefăcându-le în câmpii. Ministerul agriculturii le-a dat un ajutor de 2.200.000 pengi.

Pentru noul an școlar

La școala normală „Andrei Șaguna” din Sibiu sunt libere 50 locuri în clasa I, 9 locuri în clasa II, 12 locuri în clasa III și 18 locuri în clasa IV. În celelalte clase nu sunt locuri libere. Primirea se face în baza unui examen de concurs, care începe în ziua de 10 Septembrie ora 8. În limita celor 49 burse vacante, primii reușiți la examen vor fi declarați bursieri, dacă întrunesc și celelalte condiții. Taxa de internat este de 10.000 lei pentru solvenți și de 4500 lei pentru bursieri; taxa se plătește în 4 rate bilunare, începând dela data înscrierii. La înscriere se mai cer 870 lei taxe școlare (instalare, cauziune, cotizație etc). Cererile de înscriere la concurs se înaintază până la 28 August. Alte amănunte dă Direcțiunea.

La Școala de agricultură și Viticultură Turda se va ține concursul pentru admitere la 25 Sept. Condițiunile: să fie fiu de agricultor, vârsta de cel puțin 14 ani împliniți, sănătos și fără nici un defect, să fi terminat cursul primar complet, să treacă un examen de admitere din: Limba Română, Aritmetică și Geografie în scris și oral. Inscrierile de admitere se vor face până în seara zilei dinaintea examenului. Școala mai are și burse. Informațiuni mai detaliate dăm celor interesați la cerere Direcțiunea.

La școala normală de învățători din Năsăud sunt libere următoarele locuri: clasa I 45 burse și 10 solve, clasa II 3 burse și 3 solve, clasa III 5 burse și 3 solve, clasa IV 3 burse și 4 solve, clasa V 5 burse și 4 solve. Elevii bursieri primesc din partea statului hrană și locuință. Pentru orice alte lămuriri a se adresa direcțiunii, în timpul dela 15 August până la 10 Septembrie.

La meserii. Așezământul Ocrotitorilor Sociale din Turnu-Roșu, lângă comuna Boița, jud. Sibiu, dispune de 30 băieți absolvenți a cursului primar, cari au voie a intra ca ucenici la diferite industrii mari și mici. Patronii cari doresc a angaja, să se adreseze Oficiului Public de Plasare Sibiu (strada Mitropoliei), unde vor primi relații în amănunt.

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”
Redactor responsabil: Nicolae Bratu

Anunțarea creanțelor în coroane vechi față de Ungaria

În vederea aranjării și achitării creanțelor pe cari supușii români le au față de debitorii unguri, (care urmează a se face conform convențiilor financiare ungaro-române, publicată în „Monitorul Oficial” Nr. 279 din 19 Decembrie 1924, Ministerul Industriei și Comerțului a dispus să se înainteze Ministerului prin Camerele de Comerț, cât mai neîntârziat tablouri exacte de creanțele ce comercianții și industriașii ar avea și actualmente față de Statul Ungar (indicând Departamentul și autoritatea în subordine) și de persoanele private sau juridice ungare.

Tabloul va cuprinde următoarele date: 1. Numele creditorului; 2. Numele debitorului; 3. Data contractului; 4. Capitalul împrumutat; 5. Felul împrumutului (hipotecar, comunal etc.) 6. Moneda în care s'a contractat împrumutul; 7. Timpul de amortizare; 8. Dobânzile; 9. Observări (aloi se va indica situația în care se prezintă astăzi bilanțul fiecărei creanțe.

Onor. interesați cari aparțin circumscripției Camerei de Comerț și de Industrie din Sibiu, sunt invitați să comunice biroului Camerei (Sibiu, str. Armbruster No. 1) până la 10 August a. c. toate datele cerute mai sus.

Interesați cari locuiesc pe teritoriul altor Camere, se vor adresa acolora.

Nr. 1128/928

9998

Publicațiune de licitație

I. Se scoate la a II-a licitație următoarele lucrări și anume:

1. Procurarea pietrișului, transportul dela râul Cibin, încărcatul în vagon și primuirea în locul de descărcare necesar pentru împletuirea șoselei jud. Sibiu—Nocrich—Agnita km. 16—33, Daia—Vurpâr—Nocrich km. 2—16 și Nocrich—Alțina—Veserd km. 0—10.

Suma devizului aprobat este de Lei 808,580.

2. Împietrișirea șoselei județene Mercură—Apoldul de jos—Topârcea km. 0—9. Ramificația Ludoșul mare km 0—8. Apoldul de jos—Amnaș km. 4—10, Săliște—Alșmar km. 0—5 și Săliște—Cacova km. 4—6 cu pietriș cernut și piatră spartă.

Suma devizului aprobat este de Lei 323,833.

3. Împietrișirea șoselelor județene Sibiu—Nocrich—Agnita km. 0—291—12 și Daia—Vurpâr—Nocrich km. 0—2 cu pietriș cernut din râul Cibin.

Suma devizului aprobat este de Lei 485,160.

4. Procurarea și transportul pietrei sparte necesare pe șoseaua jud. Căța—Presaca km. 0—8.

Suma devizului aprobat este de Lei 145,790.

5. Aprovizionarea pietrișului și pietrei sparte necesară pe șos. jud. Mercură—Jina Km. 4—14 și Săliște—Poiana hm. 2—8, 10—11 și 16—17.

Suma devizului aprobat este de Lei 176, 650.

Pentru aceste cinci lucrări licitațiunea se va ține în ziua de 14 August 1928 ora 11 a. m.

II. Se scoate la prima licitație:

Lucrările de reconstruirea în beton armat a podului Nr. 8 de pe șos. jud. Sibiu—Nocrich—Agnita km. 4—5 (a în orașul Sibiu și comuna Daia.

Devizul este aprobat cu limita sumei de Lei 113,307.42

Aceasta licitație se va ține în ziua de 30 August 1928 la ora 11 a. m.

Licitațiunile se vor ține cu oferte încheiate în locul Serviciului de poduri și șosele din Sibiu.

Concurenții sunt obligați să-și înainteze ofertele întocmite conform legii contabilității publice

Șeful serviciului de poduri și șosele

Cooperativa „Vulturii” din Șercaia, publică prin această concurs pentru ocuparea unui post de

vânzător în prăvălie

Termen 31 August. — Condițiunile după învoială.

9999

Dirjecțiunea.

DOI PRACTICANȚI

pentru comerț se caută pentru Prăvălie modernă bine aranjată cu Băcănie și Manufactură, unde se poate și învăța fiind aranjament modern.

GEORGE BACIU ORLAT, județul Sibiu

Se preferă băieți cu creștere bună având și ceva școală, 2—3 clase liceu sau civile.

Condițiuni cunoscute favorabile, 9998

Păstori Atențiune!

Medicamentul inventat de

Simion Oniciu farmacist în Abrud

și recunoscut dinainte de războiu, se fabrică din nou sub vechiul nume

PARASITIN

în contra

Mălbezei la oi și la vite mari

Dosa surativă pentru o oie costă 22 lei, pentru o vită mare 110 lei. În aceste prețuri sunt cuprinse și toate șpelele de transport postal. Se trimite contra ramburs în orice parte a țării. Comenziile se pot face prin carte postală sau telegrafic se vinde numai la

Fabrica de Parasitin Abrud

Nr. 1024/1928

9973

PUBLICAȚIUNE

Comuna Bugard, în vederea construirii unei adăpători de vite în islaz, dă la întreprindere pe cale de licitație publică minneră care se va ține în 8 August 1928, ora 10 la primăria comunei Bugard, conform art 72—85 din legea contabilității publice, locările capătului izvoarelor din deviz dela poziția No. 1, 2 3 și 7.

Suma pozițiilor amintite din deviz este Lei 81.685.

Devizul, etc., se pot vedea zilnic la primăria comunală.

Bugard, la 23 Iulie 1928.

Primăria comunală

Primăria comunei Avrîg

No. 1216/928 9993

Publicațiune

În comuna Avrîg, jud. Sibiu, la 12 August 1928 se ține târgul de vite și cel de marfă în 13 August a. c.

Avrîg, 28 Iulie 1928.

Primăria comunală

Nr. 581/928

9988

Publicațiune

Comuna Nocrich exarendează cărciuma comunală pe timpul din 1 Ianuarie 1929 până la finea anului 1931 prin licitație publică, ce se va ține cu oferte încheiate în localul primăriei la 1 Septembrie 1928 ora 16.

Prețul strigării Lei 25 000.

Condițiunile se pot vedea la primăria comunală.

Primăria comunală

Publicațiune

Comuna Mag, jud. Sibiu, dă în arândă pășunatul cu oi pe toamna și primăvara 1928/29 în ziua de 15 August 1928, la 8 ore d. a.

Prețul strigării 4000 Lei.

Condițiunile se pot vedea la primăria comunală Mag.

Mag, 28 Iulie 1928.

Primăria comunală.

9991

University

No. 464/1923

9789

Publicațiune

Târgul de țară, de vite și de mărfuri, din comuna Iclod, jud. Someș, se va ține în 7 August (Marți după Schimbarea la față) în fiecare Marți se ține și târg de săptămână, de vite și de mărfuri.

Primăria comunală

PUBLICAȚIUNE

Primăria comunei Marpod, plasa Nocrich, județul Sibiu exarendează în 26 August 1928 după masă, la 8 ore, cărciuma comunală pe 3 ani, începând dela 1 Ianuarie 1929 până la 31 Decembrie 1931.

Prețul strigării 4800 Lei arândă anuală.

Condițiunile de licitație se pot vedea în cancelaria comunală Marpod.

Marpod, 19 Iulie 1928.

Primăria comunală.

La „Banca Oașla” societate anonimă în Sibiu află aplicare

un practicant

9995

De vânzare

Una casă în Sibiu, Str. Maierului cu 3 încăperi, grajd, sură, pivniță, fântână, grădină mare, 60 metri front. Mai multe case în oraș și afară d'n oraș.

Agentura Schickler, Sibiu str. Târgului No. 5.

10001

Casă de vânzare

2 locuri de prăvălie, 2 camere de locuit, 1 bucătărie, 2 magazine, 1 grădină. Pentru informații ni se adresa la

Moritz Rosenstein

în Șeica Mare No. 81, județul Marama mare.

10002

Se caută un practicant salarizat

absolvent de școală comercială. Cel care cunoaște și limba germană și cartea fundură va fi preferat. Oferte în scris a se înalța la Banca Centrală Filiala Sibiu

10000

Casa de sănătate Sanatorul Dr. Ittu

s'a deschis în cea mai frumoasă regiune a orașului SIBIU. Se primesc bolnavi pentru tratament și reconvalescență în condițiunile cele mai favorabile — posibile.

Primirea se face la Dr. Ittu Sibiu, Str. Regina Maria 36. Telefon 280 9944

Târgul

dé vite cernute și de marfă se va ține în Orlat în același zi în 15 August 1928. Se mai ține în fiecare Jolie târg săptămânal în regulă. Cu stimă: Ioan Apolzan, Orlat Nr. 166.

9987

Betla

Care vrea să scâpe de patima aceasta uricioasă să întrețină „Antibetina Verte” scutit legal, preparat de mult încercat, care desguștă bețivul de bănturi spirituoase. Fiind fără gust se poate da pătimșului fără știrea sa. Mii și mii scrisori de recunoștință 2 flacone 860 lei. Șpelele postale și ambalaj în regie proprie la Farmacia „Vulturii Alb” Lugoș, No. 84 Banat.

Mașină de curelărie

în stare bună, fabricat Glaes, se de vânzare la Nicolae Stoicor, Porocști No. 887, județul Sibiu.

9994

Doi vieri

de prșilă, rasă de Basna de câte 1 an, sunt de vânzare la Ioan Căliman, Căpâș No. 87.

9993

Circa 2 vagoane vin

din cel bun din 1927 soiurile Fetia (Mädchentraube), Muscatel, Riesling, vinda cu totul sau pro bntou

Ioann Schüller producător de vin, Agăbiciu Nr. 76, jud. Târnava Mare.

9944

ANUNȚ

Subsemnatul aduce la cunoștință, că lângă Blaj se află de vânzare o moșie nemesoasă (domnesoasă) cu casă mare, intravilan de două jugăre, cu moară, 6 jugăre vie și circa 60 jugăre pământ arător și cositor class I-a.

Reflecțiuni se vor adresa pentru informațiuni detaliate subsemnatului.

Dr. Zaharia Bolla avocat în Blaj

9997

Casă de vânzare

prin licitație liberă în Sibiu, alecs Gușteritei No. 889, se va vinde la fața locului prin licitație liberă ce se va ține în 5 August la ora 2 d. a., o casă construită din 2 camere cu pivniță, curte și grădină. Prețul de strigare 100 mii lei. Vasile Horja.

9970

2 băieți

din familie bună, și cu școală necesară se primesc ca practicanți la firma

PETRU MOCIAN

magazin de coloniale și delicatese, Sibiu, Strada Oanei 11/2.

9972

Un uenie de tartar

caută Moarcăș, Sibiu Piața Fingering No. 10.

9988

De vânzare loc cu trei fațade

lângă gara Sibiu, str. Șarpeului sau celei Gușteritei No. 8, informațiuni acolo la proprietar.

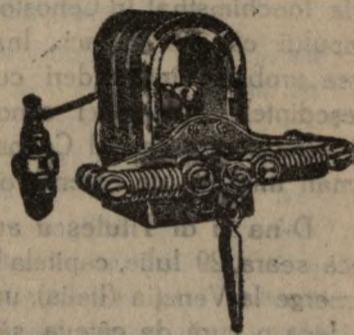
9992

Doi practicanți

cu 6 clase primare sau școală elementară de comerț se primesc în condițiuni favorabile în veșnică: Ioan D. Bărsan Săliște.

9988

MAGNETE

Garantia pentru reparatii

Müller & Lorenz

SIBIU, strada Șaguna 15.

98 8

Cel mai bun legământ agricol (pentru pământul roditor) dând rezultate rezprz, bune și de durată este:

„GUANO - FOSFAT - TRANSILVANIA”

din peștera

„CIOCLOVINA”

din peștera

„CIOCLOVINA”

Indoiește cantitatea și ridică calitatea tuturor roadelor pământului. E cu 40% mai ieftin, ea îngreșă șemintele de fabrică.

Conține 16—18% Acid fosforic. Mai conține carbonat de calciu, izot și elemente organice.

Prețul: 12 Lei per % kgr. adică Material de 16%, cu Lei 192 per 100 kgr. = vagonul Lei 19.200.

Material de 18%, cu Lei 216 per 100 kgr. = vagonul Lei 21.600. loco gara PUJ, jud. Huedoara. Sacii cu prețul de cost.

— Plata în numerar. —

„CIOCLOVINA”

Soc. în comandită pentru exploatarea de îngreșăminte agricole P U I.

9947

De vânzare

O VILA

cu grădină frumoasă,

în orașul de jos, — 5 camere, lumină electrică, baie etc., prețul 850.000 Lei. O casă nouă în suburbial „Iosif” aduce 12%, preț 880.000 Lei. — Vânzările se fac cu avantajile de plată.

Un loc de clădire în cartierul de vile din spatele spitalului militar, și un loc de clădire în Kazareț foarte ieftin.

De închiriat mai multe camere și locuințe mici.

Informațiuni la Dr. Iulian Orandi, avocat, Sibiu str. Bisericii Nr. 4/2 numai între orele 10—12.

9989

Problema armatei

De General Alevra
fost subșef al Marelui Stat Major.

Armata română n'are un statut organic, căci legile ei sunt învechite și votate fără un sistem unitar. Partidul Național Tărănesc își consideră de primă datorie, a veni în fața primului său parlament cu un statut militar compus din următoarele legi: 1) legea organizării armatei; 2) legea cadrelor și 3) legea de recrutare. Apoi va veni cu o lege modernă asupra înaintării ofițerilor, o lege asupra ofițerilor de rezervă și o lege asupra căsătoriilor militare. De oarece condițiile sociale ale țării noastre s'au schimbat mult în 35 de ani de când datează legea.

Partidul Național Tărănesc dorește, ca armata să aibă un corp de sub-ofițeri solizi și bine organizați și de aceea va aduce o lege a reorganizării cu reguli precise pentru înaintare.

Noua lege a ministerului de războiu va deceda, că acest rezort să se numească în viitor *ministerul apărării naționale*, dovedind astfel intențiunile pașnice ale României. Legea statutului major va înlesni formarea personalităților de comandament prin desființarea consiliilor și paraconsiliilor, cari au îngreunat operațiile din timpul războiului.

Asupra organizării tactice amănunte nu pot da în publicitate. Dar suntem pregătiți și în privința aceasta. Țin însă să se știe, că noua organizare va prevedea diviziile de patru regimente, de oare ce sistemul actual la care s'a trecut în 1923 a desorganizat armata. Vom desființa diviziile fantomă și vom menține instituția specifică țării noastre a călărașilor cu schimbul.

La invitațiile dlui Iuliu Maniu, în programul nostru de reorganizare militară am luat și constituirea unui for tehnic special militar, de oarece războiul viitorului va fi mai mult războiul materialului și o armată care nu va ști mână materialurile de războiu nu va putea birui.

Vom reduce treptat serviciul militar la un an de zile, fiind convinși că instrucția militară se poate face în acest timp tot atât de bine ca astăzi. Pentru aceasta vom spori bugetul instrucției militare, care este de numai 180.000.000 anual, în timp ce bugetul misivelor și a automobilelor inutile este de 280 milioane anual.

Prin aceste pe scurt schițate legiferări, armata română va fi un adevărat corp de apărare a țării, pe care ne vom putea bizui în orice moment.

Politica de împrumut

De Mihai Popovici

După moartea lui Ionel Brătianu, noul guvern Vintilă Brătianu și-a schimbat programul economic și financiar, pe care îl apăsese cu îndărătnicie 10 ani de zile. Contrar ideilor din trecut, guvernul provizor Vintilă Brătianu este pentru un mare împrumut extern de refacere și stabilizarea monedei noastre naționale. De 8 luni de zile se tot discută în străinătate în această direcție.

Luni în 16 Iulie 1928 sosește la București vice-gubernatorul Băncii Franței cu numele Rist, iar după aceea o seamă de bancheri străini, cu cari avea să se încheie și semneze convenția. Joi în 19 Iulie seara s'a semnat.

Felul cum s'au dus aceste tratative, cu ușile zăvorâte, în adâncă taină, făceau a crede, că se tratează mai mult de o afacere particulară de lovituri și câștig, căci țara și opinia publică erau ținute departe. Metoda cinstită și bună ar fi fost tocmai cea contrară. Tratativele trebuiau duse pe față, diferitele

chestiuni, condiții, sarcini etc., discutate de toată lumea. Ar fi fost o datorie patriotică a tuturor celor competenți să-și dea părerea, atrăgând atențiunea asupra diferitelor pericole, care ne amenință dintr'o scăpare de vedere sau lipsă de prevedere. Convenția este ținută și astăzi secretă. Critica noastră se întemeiază parte pe comunicatul oficial al guvernului, parte pe informațiile primite pe cale particulară.

Convenția nu este decât un schimb de scrisori, în temeiul cărora s'ar putea încheia un contract definitiv la toamnă. Pentru încheierea unui contract este nevoie însă de a se cădea la înțelegere asupra a două puncte de competenție: *cursul și dobânda* împrumutului. Dacă aceste două condiții nu sunt făcute în scris, împrumutul nu se poate considera încheiat.

Celelalte condiții, asupra cărora s'a căzut la înțelegere și cari vor trebui să fie respectate de noi, în cazul încheierii definitive, sunt mai rele decât condițiile poreclite pe vremuri coloniale. Anume:

1. Noi suntem legați de consorțiul de bănci de a încheia un împrumut de 250 milioane dolari, împărțit în tranșe (adecă rate). Acest mare împrumut de 1 miliard 250 milioane lei *aur* nu poate fi consumat (folosit) de noi decât într'un timp mai îndelungat. Sototind puterea vieții noastre economice de a putea folosi în mijlociu anual 4 miliarde lei hârtie de azi, suntem legați pe un timp de 10 — 12 ani; acest împrumut de 250 milioane dolari face în lei de azi cam 40 miliarde, iar în lei aur 1 miliard 250 milioane.

2. În convenție se prevede, că față de o altă ofertă mai târziu, în condiții mai favorabile, consorțiul de azi are precădere (întăietate). Între astfel de împrejurări nimenea nu se va băga să ne facă condiții mai bune, dacă știe, că consorțiul vechi are precădere. E drept, că s'a prevăzut: guvernul mai poate cere o a doua ofertă. Și dacă consorțiul vechi e iarăș mai scump, Statul Român e liber a încheia pe viitor restul de împrumut cu alt consorțiu. Acesta e însă un sistem greoi, care împiedecă Statul să se folosească repede de eventuale condiții favorabile ale pieței.

3. O altă mare greșală în condițiile pentru împrumut este, că se dă monopolul de emisiune la foarte puține bănci și anume la două bănci americane, două engleze și la câte o bancă pentru celelalte state.

Să vorbim însă mai limpede. După 8 luni de tratative, împrumutul de stabilizare și refacere n'a fost perfect încheiat. Creditul cel mare ne-a fost refuzat, oricâte jertfe s'au făcut. La toamnă poate că vom încheia un împrumut, poate că nu, asta este altă socoteală, dar împrumutul acum nu ni se dă.

Convenția nu a fost semnată de bancheri cu deplire puteri. Ei și au rezervat dreptul, ca această convenție să fie supusă aprobării (întăririi) băncilor, cari i-a trimis la București. Nu știu, dacă aceeași aprobare a sosit până astăzi. Singurul fapt real al acestei convenții este avansul, în formă de credit pe termen scurt (cele 20 milioane dolari), pe care o bancă din Londra îl deschide Băncii Franței și Statului Român. Acești bani se vor da Băncii Naționale a României, care va pune în circulație în curând încă vreo 3 — 4 miliarde lei hârtie, adecă se sparge plafonul (se tipăresc noi lei de hârtie, peste cele 21 miliarde ce avem azi în circulație).

Vedem deci, în loc de împrumut și de stabilizare, un mic credit dat Băncii Naționale, ca să ajute plata recoltei. Dar și acest mic credit s'a primit pe lângă grele și mari sarcini pentru țară. Anume:

Pentru a se putea discuta cu bancherii străini asupra marelui împrumut, — dela care s'a ajuns acum la avansul pe termen scurt de 20 milioane dolari, — guvernul a trebuit să recunoască și aranjeze, cum au voit străinii, alte datorii vechi: 1) Datoria franceză de 5 miliarde 200 milioane lei, 2) Revalorizarea rentei române în Franța 7 miliarde 260 milioane lei, 3) Banca Schröder din Londra 627 milioane lei. În total 13 miliarde 87 milioane lei hârtie de azi.

Nu cunoaștem sacrificiile făcute celorlalte state mai mici. Rămâne deschisă întreaga problemă germană (leii germani și obligațiile române în mâini germane), care nu știm cum se va termina.

Rezultatul sigur de până astăzi este: Pentru un credit de 20 milioane dolari, care nu este împrumut sigur pe timp îndelungat, — adecă pentru un credit în banii noștri de 3 miliarde 300 milioane lei hârtie de azi — am încărcat datoria publică cu 13 miliarde lei, siguri, plus alte multe miliarde necunoscute.

Raportul dlui fost ministru de finanțe Mihai Popovici cuprinde încă multe amănunte asupra politicii de împrumut și datoriile României. Azi nu le putem da din lipsă de loc. Dar vom mai reveni. De încheiere mai dăm numai cele spuse cu privire la Liga Națiunilor. Anume:

Noi aveam două căi de ales pentru încheierea împrumutului: O cale prin *Societatea Națiunilor*, altă cale *direct prin bancheri*. Societatea Națiunilor a ajutat la refacerea economică și monetară a mai multor state. S'a dovedit, atât pentru țările amice, cât și pentru țările inamice, că sprijinul și garanțiile Societății Națiunilor oferă condițiile cele mai avantajoase, fără ca prin acest sprijin să scadă întru nimic autoritatea Statului. Guvernul României și-a luat refugiul la bancheri, tratându-se împrumutul și stabilizarea cu bancheri prin ajutorul Franței.

Calea Societății Națiunilor ar fi fost mai bună. Acest fapt l'a mărturisit sincer și loial totdeauna și dl Titulescu. Partidul Național Tărănesc încă a cerut totdeauna această cale.

Cuvinte finale

De Iuliu Maniu

Mulțumesc tuturor raporturilor și celor cari prin participarea lor și au arătat devotamentul pentru cauza generală, ce o reprezentăm. Noi luptăm împotriva unui guvern dușman al țării, care prădează avutul statului, care periclitează siguranța țării și care secătuieste forțele de viață ale neamului. Am putea chiar spune, că guvernul nu e numai un dușman al țării, ci e ucigașul poporului românesc. Cifrele statistice ne arată, că 23 la sută din morții țării românești sunt copii sub un an și 42% din morții țării românești sunt copii sub 10 ani. Pentru forța morală a societății e caracteristic faptul, că 12% din nouii născuți sunt ilegitiimi. Enormul număr al neștiutorilor de carte, școlile fără învățători, completează acest trist tablou.

Suntem țară bogată, dar valoarea bogăției unei țări este în funcție de existența și folosul neamului. Politica economică trebuie să se îndrepte spre mărirea forțelor de toate felurile ale neamului românesc. Cel ce nu servește astfel țara, e dușmanul ei.

Liberi de orice pasiune momentană politică, trebuie să lucrăm împotriva actualului guvern, care nu servește neamului, ci intereselor de partid. Mai trebuie să luptăm contra guvernului și pentru faptul, că lupta noastră este și în serviciul Coroanei. Suntem monarhici. Interesul nostru e, ca autoritatea

monerhiei să rămână întreagă. Ori trebuie să constatăm că de 8 ani de zile, ea e săpată și că în ultimul an se găsește înaintea unui definitiv pericol.

De 8 ani Coroana e descoperită, ceea ce nu e în interesul nostru. Trebuie să luptăm, ca să dăm celor ce reprezintă Coroana ajutor, ca voința lor — care nu poate fi contra Națiunii — să se poată valida.

Prin înlăturarea guvernului servim țare, națiunea și coroana. De aceea vom duce lupta mai departe.

Să se știe: Hătărirea noastră este fermă, vom lupta până la izbândă. Și pace și liniște în țară nu va fi, până ce va nefici țara acest guvern.

Declarațiile dlui Iuliu Maniu

Luni 30 Iulie c., dl Iuliu Maniu președintele Partidului Național Tărănesc, a făcut ziarelor mai multe declarații. În cele următoare dăm și noi, pe cât avem loc, părțile mai importante. Dl Iuliu Maniu a spus între altele:

Creditul de 20 milioane dolari urmează să fie de acum înainte dat de bancheri. Totuși guvernul a iscălit înțelegeri, cari aduc obligațiuni vechi de plată de miliarde pentru Statul Român. Aceste sume sunt mai mari decât împrumutul însuși.

Guvernul trebuie să plece

Dat fiind, că împrumutul și stabilizarea nu sunt făcute, guvernul trebuie să plece. Nu-i mai dăm răgaz să-și continue dextrastruoasa operație. Lupta o vom duce fără nici o cruțare, și vom răsturna guvernul, pentru că:

Nu are prestigiul politic și moral de a conduce națiunea, în urma înfrângerilor sale repetate.

Nu și a împlini angajamentul de a însfășui împrumutul și stabilizarea. Și nu le va putea face nici în viitor, din cauza nedibăciei și a lipsei sale de legături în străinătate.

Nu este în stare să deslege marea problemă a închegării sufletești a neamului românesc abia unit și împotriva, a învrăjbit și a sărăcit provinciile ducând la înstrăinarea sufletească a națiunii.

Răspuns d-lui Vintilă Brătianu

În zadar încearcă dl Vintilă Brătianu să micșoreze importanța hotărâtoare a Adunării dela Sindicatul Ziariștilor, care a întrunit pe adevărații reprezentanți ai națiunii. Orice caracterizare ușoară sau calomnioasă este deplasată față de o adunare de 524 de parlamentari declarați aleși sau lipsiți pe nedrept de mandatul lor, prezidați de dl Alexandru Vaida-Voevod, fost prim-ministru al țării și delegat la conferința de pace și de vice-prezidenții Ștefan C. Pop fost ministru, Mihail Cantacuzino fost de mai multe ori ministru de justiție, de profesorii universitari N. Costăchescu și T. Sauciu-Săveanu, cunoscuți în toată lumea științifică și de Pan Halipa, reprezentantul autorizat al Basarabiei.

Pentru ce măsuri excepționale?

Dacă dl Vintilă Brătianu a socotit, că această Adunare este fără importanță, pentru ce d-sa, cu călcarea fățișe a legii, prin cenzura sa anticonstituțională, a oprit publicarea debaterilor acestor ședințe și reproducerea celor nouă rapoarte prezentate, asupra cărora s'a putut discuta în deplină libertate, în timp ce în adunarea d'n Dealul Patriarhiei se punea călușul în gura deputaților liberali de teama izbucnirii scandalului? Pentru ce a consemnat regimamente întregi de jandarmi și de trupe, pentru a menține ordinea?

Pentru ce, în fine, a împiedecat publicarea hotărârilor, prin care adunarea declara, că ea este reprezentanța reală și legitimă a Națiunii, că legile pe cari adunările liberale le votează în chestiunea împrumutului și stabilizării nu au nici o putere obligatorie pentru Națiune și declară, că va trage la răspundere pe toți aceia, cari au împiedecat și împiedecă liberul și sincerul exercițiu al dreptului electoral, cari au violat și violează drepturile cetățenești, cari au amăgit și amăgesc Națiunea asupra situațiunii afacerilor Statului?

La toaleta matinală

dă adevărate delicii numai noua, foarte pronunțat și distins parfumată Poudre de Lux Elida, de calitate superioară.

Prețul
Lei 50.-

ELIDA POUDDRE DE LUX

Din aceste măsuri oricine poate constata slăbiciunea guvernului d-lui Vintilă Brătianu și formidabila putere morală și politică a Partidului Național Tărănesc. Ținând seama de aceste raporturi de forță, nu poate fi nici o îndoială pentru nimeni, că victoria — foarte apropiată — va fi de partea noastră.

Viitoarea acțiune Național-Tărănistă

Este evident, că în asemenea împrejurări nu poate fi vorba de vacanță politică. Sunt în curs și se vor termina până la sfârșitul lunii August adunările convocare în fiecare comună din țară, pentru alegerea delegaților în vederea întrunirii din București. Am primit mandatul dela adunarea de la Sindicatul Ziariștilor să o convoc din nou, imediat ce voi considera că este necesar. O voiu convoca poate deodată cu Adunarea delegaților comunelor și tot atunci se vor asocia la aceasta toate mijloacele de acțiune, pentru schimbarea situațiunii politice în țară.

În tot cazul, vom publica fără amânare în broșuri pentru lămurirea opiniei publice interne și externe, debaterile Adunării dela Sindicatul Ziariștilor și atunci se va convinge și dl Vintilă Brătianu, că în secolul al XX-lea o cenzură — oricât

de nebunească ar fi — nu poate împiedeca nici lăfșirea ideilor, nici cunoașterea adevărului, nici lămurirea opiniei publice.

Demisiunea d-lui Titulescu

Nu mă miră, că s'a produs această demisiune. Era firesc să se producă. Ea este ultima lovitură, pe care putea s'o primească autoritatea unui guvern lipsit de prestigiu.

Guvernul liberal a fost instituit de Regele Ferdinand ca un guvern personal sub prezidenția lui I. I. C. Brătianu și cu expresa dorință, ca el să fie sprijinit de dl Titulescu.

Decedând Regele Ferdinand, decedând Ion I. C. Brătianu, demisionând acum și dl Titulescu, guvernul liberal de azi, în deplină agonie și lipsit de autoritate, ce poate face altceva decât să-și numere clipele până la prăbușirea lui apropiată?

Ea se va produce cu siguranță — și mai degrabă decât cred alții — a încheiat dl Iuliu Maniu importante declarațiuni, cari suntem siguri, vor avea răsunetul curenților în lumea noastră politică și masele națiunii, cu toată atmosfera de „vacanță”, pe care guvernul voește s'o acrediteze cu tot dinadinsul.